

Motion till riksdagen 2024/25:1274

av **Mathias Tegnér m.fl. (S)**

Om behovet av en ny politik gentemot Taiwan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta relationer till Taiwan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 2023 hade jag förmånen att göra en studieresa med riksdagen till Taiwan. Landet är fantastiskt även om dess historia och relation till Kina gör resmålet komplicerat. Hur komplicerad relationen är har vi fått uppleva som en del av Svensk-taiwanesiska parlamentarikerförbundet, som är en av riksdagens parlamentariska vänskapsgrupper.

Föreningens syfte är att främja kontinuerliga kontakter mellan parlamentariker i Sverige och Taiwan och att stärka utbytet mellan ländernas näringsliv samt att i övrigt sprida information om Taiwan bland svenska parlamentariker.

En parameter som inte borde styra Sveriges relation till Taiwan är Kinas syn på detsamma. Samtidigt vet vi att Kinas framväxt utgör en av de största globala förändringarna sedan Berlinmurens fall. Landet har i dag en global närvaro och ett växande inflytande, vilket ställer Sverige och EU inför en rad nya frågeställningar. I Sverige har det lett till att kinesisk påverkan har justerat våra relationer i Taiwan. Mycket tyder på att det är orimligt och ett sluttande plan.

Ett exempel på detta är att Skatteverket för sex år sedan meddelade att de i folkbokföringen valt att ändra benämningen på Republiken Kina (Taiwan). Förändringen innebär att namnet ändrades till Taiwan, provins i Kina. I grunden följer Skatteverkets registrering av uppgifter i folkbokföringen svensk namnstandard. Skatteverket följer efter förändringen i sin tur den internationella standarden ISO 3166 gällande landskoder. Det finns flera länder som dock valt en annan benämning, då den nuvarande benämningen och förändringen följer ett mönster där Kina utövar påtryckningar mot länder. Avsikten med dessa påtryckningar är att dessa länder ska använda Kinas

definitioner och beskrivningar av Taiwan, vilket steg för steg innebär att omvärlden anpassar sig till Kinas världsbild.

Förändringen av svenska myndigheters benämning på Taiwan är ett mindre exempel på ett konsekvent agerande från Kinas sida. I februari släppte Säkerhetspolisen sin årsrapport för 2023–2024. Där står att läsa: ”Framför allt Ryssland men också Kina och Iran utgör fortsatt de största hoten mot Sverige. Länder som verkar, och till viss del samverkar, för att förändra den nuvarande säkerhetsordningen. De agerar allt mer offensivt för att nå sina mål. Deras säkerhetshotande verksamhet kan även komma att hota andra västländers säkerhet, och vi måste göra allt vi kan för att förhindra att främmande makt stärker sin egen förmåga på bekostnad av Sverige och andra länder.”

I grunden torde inte namnfrågor vara politiska, men Kina väljer att göra den politisk. Sverige måste stå fast vid en oförändrad svensk ett-Kina-politik. Ska det vara möjligt får vi inte acceptera kinesisk påverkan.

Den svenska linjen betyder inte och har aldrig betytt att Sverige accepterar Kinas världsbild. I stället ska, som tidigare utrikesminister Ann Linde mycket klokt uttryckte det, meningsmotsättningar mellan Folkrepubliken Kina och Taiwan ”lösas på fredlig väg och på ett sätt som överensstämmer med viljan hos Taiwans befolkning”.

Just nu är utvecklingen i Kina sådan, att det kinesiska kommunistpartiet och dess ledare framstår som mer auktoritärt än på decennier och där landet agerar mer aggressivt i förhållande till omvärlden. Detta har blivit uppenbart i hur landet förhåller sig till Taiwan eller för den delen hur Kina agerade mot öppnandet av ett taiwanesiskt representationskontor i Vilnius. Sak samma gäller Kinas agerande mot Norge när Nobels fredspris 2010 gick till Liu Xiaobo.

Den taiwanesiska övergången till demokrati kan räknas i decennier. Det finns skäl att stödja denna utveckling. Sverige och Taiwan delar i flera avseenden gemensamma värden, såsom frihet, öppenhet och tron på frihandel och mänskliga rättigheter. Både Sverige och Taiwan ser värdet av samarbete, en regelbaserad värld. Taiwan och Sverige är välfungerande demokratier, frihetsälskande, som båda är små och exportberoende. Mycket tyder på att båda Sverige och Taiwan skulle gynnas av djupare relationer och ökad handel mellan länderna. Under de senaste åren har handeln ökat mångfald och utbytet skjutit i höjden. Oavsett om det handlar om industriprodukter till båtar, ICT, olika typer av tjänster, medicin, högteknologiska produkter eller utbytesstudenter, så finns det ett gemensamt intresse av just ökat utbyte och djupare relationer. Taiwan har vidare utvecklade strategier för att möta desinformation.

Trots dessa ekonomiska och ideologiska band är den svenska representationen på Taiwan svag. Detta behöver förändras och den svenska representationen stärkas. Vidare skulle båda våra länder gynnas om en direkt flygrutt mellan våra länder kunde åstadkommas.

Mathias Tegnér (S)

Åsa Eriksson (S)

Eva Lindh (S)